रजिस्ट्री सं० डी—221

Price : Rs. 4-00
REGISTERED NO. D-221
ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੰ: ਡੀ-221

भारत का राजपत्र
The Gazette of India
ਭਾਰਤ ਦਾ ਗੱਜ਼ਟ

असाधारण
EXTRAORDINARY
ਅਸਾਧਾਰਣ
भाग XIV – अनुभाग – 1
PART - XIV - SECTION - 1
ਭਾਗ – XIV – ਅਨੁਭਾਗ – 1
प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY
ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ

सं० 5] नई दिल्ली, वीरवार, 5 अक्तूबर, 1989 /13 आश्विन, 1911 (शक) [खण्ड IV]
No. 5] NEW DELHI, THURSDAY, OCTOBER 5, 1989/ASVINA 13, 1911 (SAKA) [VOL. IV]
ਨੰ: 5] ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਵੀਰਵਾਰ, 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 /13 ਅੱਸੂ, 1911 (ਸ਼ਕ) [ਜਿਲਦ IV]

विधि और न्याय मन्त्रालय

(विधायी विभाग)

नई दिल्ली, वीरवार, 5 अक्तूबर, 1989/13 आश्विन, 1911 (शक)

इण्डस्ट्रीयल फिनैनस कारपोरेशन एक्ट, 1948 और स्पाईसज सैस एक्ट, 1986 के पंजाबी अनुवाद राष्ट्रपति के प्राधिकार से प्रकाशित किए जाते हैं और प्राधिकृत पाठ (केन्द्रीय विधि) अधिनियम, 1973 (1973 का 50) की धारा 2 के खण्ड (क) के अधीन ये पंजाबी में उनके प्राधिकृत पाठ समझे जायेंगे ।

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE
(LEGISLATIVE DEPARTMENT)

The translation in Punjabi of the Industrial Finance Corporation Act, 1948, **and** the Spices Cess **Act**, 1986 **are** hereby **published** under the authority of the President **and** shall be deemed **to** be the authoritative **text** thereof in Punjabi under clause (a) of Section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤ੍ਰਾਲਾ

(ਵਿਧਾਨ ਵਿਭਾਗ)

ਇਨਡਸਟ੍ਰਿਅਲ ਫਿਨੈਨਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1948 ਅਤੇ ਸਪਾਇਸਜ਼ ਸੈਸ ਐਕਟ, 1986 ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਤਾਯੁਕਤ ਪਾਠ (ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ) ਐਕਟ, 1973 (1973 ਦਾ 50) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਖੰਡ (ੳ) ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸੱਤਾਯੁਕਤ ਪਾਠ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ ।

ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਐਕਟ, 1948

(1948 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ: 15)

[1 ਨਵੰਬਰ, 1986 ਤੱਕ ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ]

ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ।

[27 ਮਾਰਚ 1948]

ਕਿਉਂ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਾਰਮਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਗ਼ੈਰ-ਮੁਨਾਸਬ ਹੈ ਜਾਂ ਪੂੰਜੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਅਮਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੱਧ-ਅਉਧ ਅਤੇ ਦੀਰਘ-ਅਉਧ ਉਧਾਰ ਵਧੇਰੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ, ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :–

ਸੰਖੇਪ ਨਾਂ, ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਅਰੰਭ ।

1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਐਕਟ, 1948, ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ।

(2) ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹੈ ।

(3) ਇਹ ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਯਤ ਕਰੇ ।

ਅਰਥ-ਨਿਰਣਾ ।

2. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਵਿਰੁੱਧ ਨ ਹੋਵੇ,–

(ੳ) "ਬੋਰਡ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਿਗਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਬੋਰਡ;

(ਅ) "ਨਿਗਮ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ;

(ਅੳ) "ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ (ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ) ਜਿਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅੰਦਰ,–

(i) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਰੰਭ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਦਾਲਾ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਰ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਦਾਲੇ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਰ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ–

(1) ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰਜਿਸਟਰਸ਼ੁਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ; ਜਾਂ

(2) ਕੋਈ ਇੱਕ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਭਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਦਾਵੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

(ਅਅ) "ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1964 ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ;

1964 ਦਾ 18

(ੲ) "ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ-ਮੰਡਲ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਿਗਮਤ ਹੈ ਅਤੇ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ-ਸ਼ੁਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਜਾਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਹੈ,–

(i) ਮਾਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਪਰਿਰਖਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਸੈਸ ਕਰਨਾ;

(ii) ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ;

(iii) ਖਾਣਕਾਰੀ;

(iv) ਹੋਟਲ ਉਦਯੋਗ;

(v) ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਾਵਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵੰਡਣਾ;

(vi) ਸਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ, ਸੜਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹਵਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰੱਸਾ-ਮਾਰਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਲਿਫਟ ਦੁਆਰਾ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਰਨਾ;

(vii) ਕਿਸੇ ਵਰਣਨ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਜਾਂ ਪੋਤਾਂ ਜਾਂ ਮੋਟਰ-ਬੋਟਾਂ ਜਾਂ ਟਰੇਲਰਾਂ ਜਾਂ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ, ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨਾ, ਟੈਸਟ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਰਵਿਸ ਕਰਨਾ;

(viii) ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਪਾਵਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਸਤ ਨੂੰ ਅਸੈਂਬਲ ਕਰਨਾ, ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਪੈਕ ਕਰਨਾ;

(ix) ਭੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਲਗਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਦਯੋਗਕ ਸੰਪਦਾ ਵਜੋਂ ਵਿਕਾਸ;

(x) ਮੱਛੀ ਫੜਨਾ ਜਾਂ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਲਈ ਕਿਨਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ;

(xi) ਉਦਯੋਗਕ ਵਾਧੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣਾ;

(xii) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਸੈਸ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ।

ਵਿਆਖਿਆ —"ਮਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਾਸੈਸ ਕਰਨਾ" ਪਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੇ ਹੱਥ ਦਾ, ਮਸ਼ੀਨੀ, ਰਸਾਇਣਕ, ਬਿਜਲੇਈ ਜਾਂ ਇਸੇ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਮਲ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵਸਤ ਉਤਪਾਦਤ ਕਰਨ, ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਲਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਸੈਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ਸ) "ਮੁਕੱਰਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਰਰ;

(ਹ) "ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ;

(ਕ) "ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਬੈਂਕ ਜੋ ਤੱਤਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934, ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; 1934 ਦਾ 2

(ਕਕ) "ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 ਵਿੱਚ ਹੈ; 1934 ਦਾ 2

ਨਿਗਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਨਿਗਮਨ।

3. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਨਿਗਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਨਿਗਮ, ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਉੱਤਰ-ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ

ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਰ ਵਾਲੀ ਨਿਗਮ ਬਾਡੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਵੀਂ ਅਤੇ ਅਚੁੱਕਵੀਂ ਸੰਪਤੀ ਅਰਜਤ ਕਰਨ, ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਬੇੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਦਾਵਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ।

4. (1) ਨਿਗਮ ਦੀ ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਪੂੰਜੀ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਪੰਜ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਕਤਾ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਦੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸ਼ੇਅਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਅਤੇ ਜਦ ਨਿਗਮ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ।

(1ੳ) ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੇ ਅਤੇ ਤੋਂ, ਨਿਗਮ ਦੀ ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਪੂੰਜੀ ਵੱਧ ਕੇ ਵੀਹ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਪੰਜ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਾਈ ਗਈ ਪੂੰਜੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸ਼ੇਅਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਅਤੇ ਜਦ ਨਿਗਮ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ।

(1ਅ) ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1982 ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੇ ਅਤੇ ਤੋਂ ਨਿਗਮ ਦੀ ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਪੂੰਜੀ ਇੱਕ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਨ ਵਧਦੀ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕੇਗੀ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਉਲਿਖਤ ਕਰੇ।

(1ੲ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1ਅ) ਅਧੀਨ ਵਧਾਈ ਗਈ ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਪੂੰਜੀ ਪੰਜ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਉਤਨੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਾਈ ਗਈ ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਅਤੇ ਜਦ ਨਿਗਮ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ।

(2) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚੋਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੋਵੇਂ ਦੋ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਲਈ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕਰਨਗੇ।

(3) ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਮਿੱਤ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਤੇ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ, ਨਿਗਮ ਦੇ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਪੂੰਜੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਸ਼ਟ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਲਈ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕਰ ਸਕਣਗੇ :

ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਸ ਵਰਗ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਰਗ ਦੀ ਉਹ ਹੈ, ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ੇਅਰ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਦਰਖ਼ਾਸਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਇਸ ਨਮਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

— — — —

(7) ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ, ਇਸ ਨਮਿੱਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ, ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ, ਕਿਸੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ, ਪੂੰਜੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਸ਼ਟ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਹੀ ਇੰਤਕਾਲਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ।

(8) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4-ੳ ਵਿੱਚ, ਪਦ "ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ" ਜਾਂ "ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ" ਵਿੱਚ
1956 ਦਾ 31 ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਐਕਟ, 1956, ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਕੰਪਨੀ
1956 ਦਾ 1 ਐਕਟ, 1956 ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਸ਼ੁਦਾ ਭਾਰਤੀ ਸਾਧਾਰਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਉਸਦੀਆਂ ਹਸਾਇਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰਬਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨਮਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ।

4ੳ. (1) ਅਜਿਹੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਯਤ ਕਰੇ–

(ੳ) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਭ ਸ਼ੇਅਰ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਅੰਕਤ ਮੁੱਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ;

(ਅ) ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੰਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨਮਿਤ ਉਲਿਖਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਸ਼ੇਅਰ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਐਪਰ ਇਹ ਵਾਧਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ, ਨਿਗਮ ਦੀ ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਜੇ ਅਤੇ ਜਦ ਨਿਗਮ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਗ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸ਼ੇਅਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਤੇ ਚੁਕਤੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਲਾਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ, ਨੇੜੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ :

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰ–ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ, ਕਿਸੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ, ਪੂੰਜੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਸਟ ਜਾਂ ਉਸੇ ਵਰਗੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨ, ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ :

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਹੋਰ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਧਾਰਕ ਉਹ ਸ਼ੇਅਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਪਰੰਤੁਕ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਬਾਰੇ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰ ਸਕੇਗਾ :

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਸ਼ੇਅਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀ।

5. ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ, ਮੂਲਧਨ ਦੀ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਬਤ ਅਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਜਿਹੀ ਦਰ ਤੇ, ਜੋ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਸਾਲਾਨਾ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਬਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀ-ਸ਼ੁਦਾ ਹੋਣਗੇ।

ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਕੁ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ।

5ੳ. ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ, ਭਾਰਤੀ ਟ੍ਰਸਟ ਐਕਟ, 1882, ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਐਕਟ 1938, ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿਨਿਯਮਨ ਐਕਟ, 1949, ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।

1882 ਦਾ 2
1938 ਦਾ 4
1949 ਦਾ 10

6. (1) ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਆਮ ਅਧੀਖਣ ਅਤੇ ਨਿਦੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਭ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਜੋ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧ।

(2) ਬੋਰਡ, ਆਪਣੇ ਕਾਜਕਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਉਦਯੋਗ, ਵਣਜ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਯੋਗ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਜ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਆਪਣੇ ਉਕਤ ਕਾਜਕਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(4) ਜੇ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਬਾਬਤ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਝਗੜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੋਵੇਗਾ।

(5) ਜੇ ਬੋਰਡ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦਾ ਅਧਿਲੰਘਣ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਗਠਤ ਬੋਰਡ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਦ ਤੱਕ ਕਾਜਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਵਾਂ ਬੋਰਡ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇ। ਬੋਰਡ ਦਾ ਅਧਿਲੰਘਣ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਬਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

7. ਨਿਰਸਤ।

8. ਨਿਰਸਤ।

9. ਨਿਰਸਤ।

10. (1) ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਬੋਰਡ ਹੇਠ-ਲਿਖਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣੇਗਾ ਅਰਥਾਤ :– ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਬੋਰਡ।

(ੳ) ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ;

(ੳੳ) ਚਾਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ;

(ਅ) ਦੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ;

(ੲ) ਦੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਮੁਕੱਰਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਜਾਣ;

(ਸ) ਦੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਨਿਗਮ ਦੇ ਹੋਰ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਰਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਜਾਣ;

(ਹ) ਦੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ–ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਮੁਕੱਰਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਜਾਣ।

(2) ਧਾਰਾ 4ੳ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਯਤ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤੁਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖੰਡ (ੳੳ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਅ) ਅਧੀਨ ਅਹੁਦਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਇ-ਰੈਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਉਕਤ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

10ੳ. (1) ਬੋਰਡ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਜਿਹੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਬੋਰਡ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ।

(2) ਚੇਅਰਮੈਨ ਚਾਰ ਸਾਲ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਉੱਤਰ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਅਹੁੱਦਾ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ।

(2ੳ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਅਉਧ, ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦੇ ਕੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਅਉਧ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦੇਵੇ; ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਅਉਧ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ ।

(3) ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾਏਗਾ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ।

(4) ਜੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਇਹ ਰਾਏ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਤੁਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਗਲੀ ਇੱਕਤਰਤਾ ਤੱਕ ਪਛੜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ, ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਭ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਜੋ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸ਼ਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹਰਿਕ ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ, ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ, ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰਿਪੋਟ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਉਹ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਅਉਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣਾ ।

11. (1) ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਪਰਸੰਨਤਾ ਪਰਯੰਤ ਅਹੁਦਾ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ।

(2) ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ :

ਪਰੰਤੂ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਖੰਡ (ੲ), (ਸ) ਅਤੇ (ਹ) ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਦੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੁਣੇ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ :

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਹੋਰ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਇਹ ਲੋੜੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਤਦ ਤੱਕ ਬਣਿਆ ਰਹੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਉੱਤਰ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਚੁਣਿਆ ਨ ਜਾਵੇ :

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਹੋਰ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਚੱਕਰ-ਕ੍ਰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋ ਪੂਰੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਉਧਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਚੋਣ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ।

(3) ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਇਤਫ਼ਾਕੀਆ ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਉਧ ਦੇ ਅਣਗੁਜ਼ਰੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ :

ਪਰੰਤੂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਨਾਰਮਲ ਅਉਧ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਖ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਇਤਫ਼ਾਕੀਆ ਥਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਭਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

(4) ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਤੇ, ਜੇ ਉਹ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਫ਼ੀਸਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜੋ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ :

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(5) ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਨਿਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਖਾਲੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਸੀ।

ਨਾਕਾਬਲੀਅਤ।

12. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ–

(ੳ) ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਿਵਾਏ, ਨਿਗਮ ਦਾ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਅ) ਦੀਵਾਲੀਆ ਨਿਆਂ-ਨਿਰਣਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਣਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਲੈਣ-ਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਤਸਫੀਆ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(ੲ) ਪਾਗਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਗੜ-ਚਿੱਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਸ) ਸਦਾਚਾਰਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਿੱਧ-ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ।

13. (1) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਸਕੇਗੀ :

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਤਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(2) ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਸਕੇਗਾ ਜੋ–

(ੳ) ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਨਾਕਾਬਲੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਤਾਬੇ ਹੈ, ਜਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਅ) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਇਤਫ਼ਾਕੀਆ ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂ।

13ੳ. ਜੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਰਬਲਤਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਹੋਰਵੇਂ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂ ਹੋਰਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਖ਼ਾਲੀ ਨਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ, ਉਸ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇਗੀ।

14. ਲੋਪ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ।

15. ਨਿਗਮ ਆਪਣੇ ਕਾਜਕਾਰ ਕਾਰਜ- ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਜਕਾਰ, ਖ਼ਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਠੀਕ ਧਿਆਨ ਰੱਖਕੇ ਨਜਿਠੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਨਿਗਮ ਦਾ ਅਮਲਾ।

16. ਨਿਗਮ ਇਤਨੇ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਜਕਾਰ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵਾਂਛਨੀ ਸਮਝੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ।

17. (1) ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀਆ ਜਾਣ :

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਨਮਿੱਤ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(2) ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੰਜ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵੋਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।

(4) ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਿੱਤਬੱਧ ਹੈ।

(5) ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਮਿੱਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਦੇ ਅਭਾਵ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਉਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਚੁਣ ਸਕੇਗਾ।

(6) ਜੇ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਖੰਡ (ੳੳ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਅ) ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਉਕਤ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਕਤ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੇ ਸਭ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ, ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਖੰਡ (ੳੳ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਅ), ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ।

18. ਨਿਗਮ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਫ਼ਤਰ ਬੰਬਈ, ਕਲਕੱਤਾ, ਕਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਜਮ੍ਹਾਂ ਲੇਖੇ।

19. ਨਿਗਮ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲੇਖੇ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕੇਗਾ।

ਫ਼ੰਡਾਂ ਦਾ ਪੂੰਜੀ ਵਜੋਂ ਲਾਉਣਾ।

20. ਨਿਗਮ ਆਪਣੇ ਫ਼ੰਡ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਭਾਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਟ੍ਰਸਟ ਐਕਟ, 1963 ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਯੂਨਿਟ ਟ੍ਰਸਟ ਦੀ ਅਰੰਭਕ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ, ਅੰਸ਼ਦਾਨ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਨਮਿਤ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰੇ, ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕੇਗਾ। 1963 ਦਾ 52

ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।

21. (1) ਨਿਗਮ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜ-ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਵਿਆਜ ਵਾਲੇ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਵੇਚ ਸਕੇਗਾ।

(2) ਨਿਗਮ ਦੇ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰ, ਮੂਲਧਨ ਦੀ ਮੁੜ-ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਬਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਦਰ ਤੇ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਬਤ, ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਦ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀ-ਸ਼ੁਦਾ ਹੋਣਗੇ :

ਪਰੰਤੂ ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਗਰੰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(3) ਨਿਗਮ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਜਕਾਰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ, ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ–

(ੳ) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਤੇ ਧਨ ਉਧਾਰ ਲੈ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਮੰਗ ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਧਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਵ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਨ ਵੱਧਦੀਆਂ ਨਿਯਤ ਮੁੱਦਤਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੇ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(ਅ) ਕਦੇ ਵੀ ਪਰਪਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਤੇ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਠਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਨ ਵੱਧਦੀ ਮੁੱਦਤ ਅੰਦਰ ਪਰਪਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਤੇ ਧਨ ਉਧਾਰ ਲੈ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਠਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਨ ਵੱਧ ਦੀਆਂ ਨਿਯਤ ਮੁੱਦਤਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੇ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਹੋਵੇ :

ਪਰੰਤੂ ਖੰਡ (ਅ) ਅਧੀਨ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਉਧਾਰ ਲਈ ਗਈ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੰਦਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(4) ਨਿਗਮ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਜਕਾਰ ਸਿਰੇ ਚਾੜਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਬੰਧਨਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਧਨ ਉਧਾਰ ਲੈ ਸਕੇਗਾ, ਜੋ ਕਰਾਰ ਪਾਉਣ।

1882 ਦਾ 2
1938 ਦਾ 4
1949 ਦਾ 10

ਬਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਦਾ ਪਰਵਾਨਤ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਹੋਣਾ।

21 ੳ. ਤਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਵੇਚੇ ਗਏ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰ, ਭਾਰਤੀ ਟ੍ਰਸਟ ਐਕਟ, 1882, ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1938, ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿਨਿਯਮ ਐਕਟ, 1949, ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਪਰਵਾਨਤ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਨਤ ਰਹੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।

ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

21 ਅ. ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਤ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਸੰਗਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਤਕਮੀਲ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਪਿਠੰਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪੂਰਬਕ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਮੁੰਤਕਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ, ਅਤੇ ਨਿਗਮ, ਅਜਿਹੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਇੰਤਕਾਲ-ਪਾਤਰ ਟ੍ਰਸਟੀ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

1956 ਦਾ 1

ਅਧਿਕਾਰ ਅਰਜਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

21 ੲ. ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 4ੳ ਵਿੱਚ ਯਥਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਤ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਸੰਗਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਲਿਖਤ ਤਕਮੀਲ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਪਿਠੰਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਮੁੰਤਕਿਲ ਜਾਂ ਅਸਾਈਨ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਰਜਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ।

22. ਨਿਗਮ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਹੋਣ ਜੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਬੰਧਨਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ, ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਕਾਰੋਬਾਰ ਜੋ ਨਿਗਮ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ।

23. ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ ਹੇਠ-ਲਿਖੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ :–

(ੳ) (i) ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ, ਜੋ ਲੋਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ;

(ii) ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨਮਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ;

ਗਰੰਟੀ ਦੇਣਾ;

(ਅ) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਤੋਂ ਬਣਦੀਆਂ ਪਛੜਾਈਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣਾ;

(ੲ) ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਧਾਰ-ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ, ਗਰੰਟੀ ਦੇਣਾ :

ਪਰੰਤੂ ਅਜਿਹੀ ਗਰੰਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

(ਸ) ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਟਾਕ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ, ਬਾਂਡਾਂ ਜਾਂ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਮੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸਟਾਕਾਂ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ, ਬਾਂਡਾਂ ਜਾਂ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਧਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣੇ ਪੈਣ, ਆਪਣੇ ਧਨ-ਧਾਮ ਦੇ ਭਾਗ ਵਜੋਂ ਰੱਖੀ ਰੱਖਣਾ;

[(ਸੳ) ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਬਾਬਦਲ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਨਾ;

(ਹ) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਜਾਂ, ਉਸਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਜਾਂ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ, ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ;

(ਕ) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦਣਾ;

(ਖ) ਖੰਡ (ੳ) ਤੋਂ (ਕ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਜੋ ਕਰਾਰ ਪਾਵੇ;

(ਗ) ਲੋਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ;

(ਘ) ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ :

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦਣ ਤੋਂ ਵਰਜਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨਿਗਮ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ

ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਣਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣਗੀਆਂ ਜਿਸਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ, ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਾਂ ਡਿਬੈਂਚਰ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਹੈ;

ਵਿਆਖਿਆ – ਇਸ ਖੰਡ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ, ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਾਂ ਡਿਬੈਂਚਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਦ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ, ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਾਂ ਡਿਬੈਂਚਰ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਟਾਕਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਮੂਲਧਨ, ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਾਰਜਿਜ਼ ।

(ਙ) ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤਲੱਕ ਵਿੱਚ ਮੰਡੀਕਰਣ ਜਾਂ ਰਕਮਾਂ ਲਾਉਣ ਦੇ ਮੁਲੰਕਣ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਖੋਜ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋ-ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਐਨ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣਾ;

(ਚ) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ, ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਦੇਣਾ;

(ਛ) ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਮਲ ਕਰਨਾ;

(ਜ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤੱਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਜਕਾਰ ਕਰਨਾ;

(ਝ) ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਉਪਕ੍ਰਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਧਨਧਾਮ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਰਜਤ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ;

(ਞ) ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਤੇ, ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਕਰੇ; ਅਤੇ

(ਟ) ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਤੱਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਅਨੁਸੰਗਕ ਜਾਂ ਪਰਿਣਾਮਕ ਹੋਣ ।

(2) ਲੋਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

24. ਲੋਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

25. (1) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਠਹਿਰਾਓ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਨਿਗਮ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਰੋਪ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸਚਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬੋਤਮ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਰੋਪਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਠਹਿਰਾਓ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਜਿਹਾ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਤਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 1956 ਦਾ 1 ਬਾਹਰੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਅੰਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਦਰਜ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸ਼ੇਅਰ-ਯੋਗਤਾ, ਉਮਰ ਸੀਮਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ, ਉਪਰੋਕਤ ਠਹਿਰਾਓ ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ–

(ੳ) ਨਿਗਮ ਦੀ ਪਰਸੰਨਤਾ ਪਰਯੰਤ ਅਹੁਦਾ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਥਾਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ;

(ਅ) ਉਸ ਦੇ ਕੇਵਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨੇਕਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕਰਨੋਂ ਰਹਿ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਬਾਂਧ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏਗਾ;

(ੲ) ਚੱਕਰ-ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਾਂਧ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਲਈ ਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਬਾਂਧ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਕਾਰੋਬਾਰ।

26. (1) ਨਿਗਮ–

(ੳ) ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉਪਬੰਧਤ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਕਮਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ;

* * * *

(ੲ) ਆਪਣੇ ਹੀ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀ ਤੇ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

(2) ਨਿਗਮ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਏਜੰਟ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਗਰੰਟੀ ਕਰਤਾ ਨਿਗਮ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਗਮ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸਾਰਵਾਨ ਹਿੱਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ:

ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਨਿਗਮ ਦਾ ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ–

(i) ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 617 ਵਿੱਚ ਯਥਾ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ 1956 ਦਾ 1

(ii) ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 617 ਵਿੱਚ ਯਥਾ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਬੋਰਡ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 1956 ਦਾ 1

ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਜਾਂ ਚੋਣ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ.–ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, "ਸਾਰਵਾਨ ਹਿੱਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਿਗਮ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ [ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਖੰਡ (41) ਵਿੱਚ ਯਥਾ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ] ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਕੱਲਿਆਂ ਜਾਂ ਇਕੱਠੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹਿੱਤ, ਜਿਸ ਤੇ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੁੱਕਤੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਚੁੱਕਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 1956 ਦਾ 1

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ–

(i) ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਪਰਿਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਜਾਂ ਉਹ ਚਾਲੂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਮਾਨੋ ਉਹ ਐਕਟ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਹੀ ਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ;

(ii) ਕੇਵਲ ਉਨਾ ਚਿਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਨਿਰਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਪੂਰਵਭਾਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ;

(iii) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਬਾਬਤ ਨਿਗਮ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ :

ਪਰੰਤੂ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੇ ਤਾਬੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਨਮਿੱਤ ਬਣਾਏ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕੱਰਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ।

27. (1) ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿਨਿਯਮਨ ਐਕਟ, 1947, ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਤਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਨੈਕਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਨਿਗਮ, ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਜਾਂ
1947 ਦਾ 7 ਹੋਰਵੇਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਉਧਾਰ ਲੈ ਸਕੇਗਾ।

(2) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਲਏ ਗਏ ਸਭ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ, ਮੂਲਧਨ ਦੀ ਵਾਪਸ-ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸੰਗਕ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਬਤ, ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸਕੇਗੀ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਉਧਾਰ ਲਈ ਗਈ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯਗਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਭ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਲੇਖਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਤ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ ਦੀ ਅਨੁ-ਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਦੇਣਯੋਗ ਰਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਲੇਖਾ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਤ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੇ ਮੁਤੱਲਕ ਜਾਂ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਬੰਧਤ ਬਦੇਸ਼ੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਮੁਤੱਲਕ–

(ੳ) ਉਸ ਮੁੱਦਤ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ-ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਮੁੱਦਤ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਉਸ ਅਦਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਾਪਸ-ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਵੀ ਲੰਮੇਰੀ ਹੋਵੇ, ਵਟਾਂਦਰਾ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਉਤਰਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਹਾਨ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ, ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ-ਕਰਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

(ਅ) ਖੰਡ (ੳ) ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਮੁੱਦਤ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵਟਾਂਦ ਦਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਉਤਰਾ–ਚੜ੍ਹਾ ਦੇ ਕਾਰਨ,

(i) ਕੋਈ ਹਾਨ ਜਾਂ ਲਾਭ ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨਾਰਮਲ ਉਤਰਾ–ਚੜ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(ii) ਕਿਸੇ ਹਾਨ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਬਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨਾਰਮਲ ਉਤਰਾ–ਚੜ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਵਿਆਖਿਆ .–ਜੇ ਇਸ ਬਾਬਤ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰ ਦੱਸਿਆ ਕੋਈ ਉਤਰਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨਾਰਮਲ ਉਤਰਾ–ਚੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਤੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਕੋਤਾਹੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ।

28. (1) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਰਾਰ ਅਧੀਨ ਨਿਗਮ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਦੇਣ-ਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਕਿਸ਼ਤ ਦੀ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਂਧਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੋਤਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਰਾਰ ਦੇ ਨਿਬੰਧਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰਵੇਂ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ, ਸੰਭਾਲ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ, ਰਹਿਨ ਕੀਤੀ, ਆੜ ਰਹਿਨ ਕੀਤੀ, ਜਾਂ ਅਸਾਈਨ ਕੀਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਪੱਟੇ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੱਥ ਹੇਠ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ।

(2) ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਇੰਤਕਾਲ, ਮੁੰਤਕਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਅਧਿਕਾਰ ਇੰਤਕਾਲ–ਪਾਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਹਿਤ ਕਰੇਗਾ ਮਾਨੋਂ ਉਹ ਇੰਤਕਾਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ।

(3) ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀ ਦੇ ਭਾਗ ਰੂਪ ਮਾਲ ਤੋਂ, ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਨਿਰਮਤ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਤ ਮਾਲ ਬਾਰੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮੂਲ ਮਾਲ ਬਾਰੇ ਸਨ ।

(3ੳ) ਜਿੱਥੇ ਉਪ–ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਖ਼ਰਚੇ, ਚਾਰਜਿਜ਼ ਅਤੇ ਇਖ਼ਰਾਜਾਤ ਜੋ ਨਿਗਮ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸੰਗਕ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਧਨ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਮੁਆਇਦਾ ਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਥਮੇ ਅਜਿਹੇ ਖ਼ਰਚੇ, ਚਾਰਜਿਜ਼ ਅਤੇ ਇਖ਼ਰਾਜਾਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ, ਦੂਜੇ, ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਰਿਣ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਸਟ ਵਜੋਂ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧਨ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਗਮ ਕਿਸੇ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਸੰਭਾਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਵਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਦਾਵਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਕਰਾਰ ਕੀਤੀ ਮੁੱਦਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ-ਅਦਾਇਗੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ।

29. ਕਿਸੇ ਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਨਿਗਮ, ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਨਿਗਮ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆ ਦਾ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਤਤਕਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਲੋੜ ਸਕੇਗਾ,–

(ੳ) ਜੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਹਿਮ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਝੂਠੀ ਜਾਂ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਜਾਂ

(ਅ) ਜੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਗਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੁਆਇਦੇ ਦੇ ਨਿਬੰਧਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ੲ) ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਾਜਬੀ ਸੰਸਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਾ ਆਪਣੇ ਰਿਣ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਮਾਪਣ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ; ਜਾਂ

(ਸ) ਜੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀ ਵਜੋਂ ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ, ਰਹਿਨ ਕੀਤੀ, ਆੜ-ਰਹਿਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਅਸਾਈਨ ਕੀਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ, ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਮ ਦੀ ਤਸੱਲੀ-ਪੂਰਬਕ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਕਰਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ; ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਜਿਹੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁੱਲ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਪੂਰਬਕ ਹੋਰ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ; ਜਾਂ

(ਹ) ਜੇ ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਇਹਾਤੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਪਲਾਂਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀ ਦਾ ਭਾਗ ਰੂਪ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰਵੇਂ, ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ. ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਟਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਕ) ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ।

30. (1) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਾ, ਕਿਸੇ ਕਰਾਰ ਦੇ ਭੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸ਼ਤ ਦੀ ਵਾਪਸ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਂਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੋਤਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਰਾਰ ਦੇ ਨਿਬੰਧਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰਵੇਂ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਨਿਗਮ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਤੁਰਤ ਵਾਪਸ-ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨਾ ਲੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਾ ਅਜਿਹੀ ਵਾਪਸ-ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਇੰਤਕਾਲ ਐਕਟ, 1882, ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਨਿਗਮ ਦਾ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਮਿੱਤ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਕੋਈ ਅਫ਼ਸਰ, ਹੇਠ-ਲਿਖੀਆਂ ਦਾਦਰਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦੇ ਸਕੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ :— 1882 ਦਾ 4

(ੳ) ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਸੀਕਿਉਰਿਟੀ ਵਜੋਂ ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ, ਰਹਿਨ ਕੀਤੀ, ਆੜ ਰਹਿਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਅਸਾਈਨ ਕੀਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਲਈ, ਜਾਂ

(ਅ) ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ

(ੲ) ਅੰਤਰਮ ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਉਦਯਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਇਹਾਤੇ ਤੋਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ, ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸੰਸਾ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਨਿਗਮ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ, ਉਹ ਆਧਾਰ ਜਿਸ ਤੇ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ, ਜੋ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ।

(3) ਜਦ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਖੰਡ (ੳ) ਅਤੇ (ੲ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦਾਦਰਸੀਆਂ ਲਈ ਹੈ, ਤਦ ਅਦਾਲਤ, ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਮ ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਹਿਤ ਜਾਂ ਰਹਿਤ, ਸੀਕਿਉਰਿਟੀ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਉਨਾ ਭਾਗ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅੰਤਰਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ, ਉਸ ਦੇ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਸਮੇਤ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਨਿਗਮ ਪ੍ਰਤੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਖੰਡ (ਅ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਦਾਦਰਸੀ ਲਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਦਾਲਤ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਅੰਤਰਮ ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਸੱਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਿਉਂ ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(5) ਅਦਾਲਤ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕੇਗੀ।

(6) ਅਦਾਲਤ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦ ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਕਮ, ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਲਮਬੰਦ ਕੀਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਅੰਤਰਮ ਹੁਕਮ ਕਤੱਈ ਕਿਉਂ ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ ਪੱਕਾ ਕਿਉਂ ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(7) ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਤੇ (6) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਰਮ-ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕਤੱਈ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਹੁਕਮ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

(8) ਜੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਨ ਲਈ
1908 ਦਾ 5 ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀਵਾਨੀ ਸੰਘਤਾ, 1908 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਮਲਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

(9) ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛਾਣਬੀਣ ਤੇ ਅਦਾਲਤ—

(ੳ) ਕੁਰਕੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਜਾਂ

(ਅ) ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਅਦਲ-ਬਦਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਕੁਰਕੀ ਤੋਂ ਵਾਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਜਾਂ

(ੲ) ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਕੁਰਕੀ ਤੋਂ ਵਾਗੁਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਰਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਸ) ਮਨਾਹੀ-ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਾਂ

(ਹ) ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮੁੰਤਿਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨਮਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗੀ :

ਪਰੰਤੂ ਅਦਾਲਤ, ਖੰਡ(ੲ) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਉਹ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਿੱਸੇ ਵੰਡ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ :

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਹੋਰ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਗਮ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਇਤਲਾਹ ਨ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਕੁਰਕੀ ਤੋਂ ਵਾਗੁਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (11) ਅਧੀਨ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਉਸ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੱਕ, ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਅਪੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਹੋਰਵੇਂ ਨਿਦੇਸ਼ ਨ ਦੇਵੇ, ਉਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(10) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਮਲਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ, ਕਿਸੇ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਇਜਰਾ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀਵਾਨੀ ਸੰਘਤਾ, 1908 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਮਾਨੋਂ ਨਿਗਮ ਡਿਗਰੀਦਾਰ ਹੋਵੇ। 1908 ਦਾ 5

(10ੳ) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਮਲਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ, ਕਿਸੇ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਇਜਰਾ ਵਿੱਚ ਅਚੁੱਕਵੀਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਚੁਕਵੀਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਲਈ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀਵਾਨੀ ਸੰਘਤਾ, 1908 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1908 ਦਾ 5 ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਮਾਨੋਂ ਨਿਗਮ ਡਿਗਰੀਦਾਰ ਹੋਵੇ।

(11) ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖਤ ਕੋਈ ਧਿਰ, ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਹ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।

(12) ਜਿੱਥੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਬਾਰੇ ਸਮਾਪਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰੰਭ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਕ, ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(13) ਲੋਪ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(14) ਸ਼ੰਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਮ ਮਨਾਹੀ-ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤਵਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਸੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸੰਗਕ ਸਭ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(15) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਭ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ (ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦਾਵਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ), ਜੋ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਅਰੰਭ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਲੰਬਤ ਹੋਣ, ਅਜਿਹੇ ਅਰੰਭ ਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਮਾਨੋਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੀ ਨ ਗਈ ਹੋਵੇ।

(16) ਅਜਿਹੇ ਹਰਿਕ ਦਾਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ, ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (15) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪ-ਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972, ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੇ ਗੁਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ, ਅਜਿਹੇ ਅਰੰਭ ਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਮਾਨੋਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੀ ਨ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਜਦ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਦ ਉਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

30ੳ. (1) ਜਦ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਦ ਨਿਗਮ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇੰਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਿੰਨੇ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੇਅਰ-ਯੋਗਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨ, ਉਮਰ-ਸੀਮਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਚੱਕਰ-ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। 1956 ਦਾ 1

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਫ਼ਰਮ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਬੰਧਨਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ, ਜੋ ਨਿਗਮ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

30ਅ. ਧਾਰਾ 30 ੳ ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੇ,-

(ੳ) ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਹੁਦਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ;

(ਅ) ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਧਿਸੂਚਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁਆਇਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ;

(ੲ) ਧਾਰਾ 30 ੳ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਜੰਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਜੰਟ ਨਿਗਮ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ; 1956 ਦਾ 1

(ਸ) ਧਾਰਾ 30ੳ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਗੇ ਜੋ ਸਭ ਸੰਪੱਤੀ, ਚੀਜ਼-ਵਸਤ ਅਤੇ ਨਾਲਸ਼ਯੋਗ ਦਾਅਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਸਭ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਚੀਜ਼-ਵਸਤ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ;

(ਹ) ਧਾਰਾ 30ੳ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਭ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956, ਅਧੀਨ ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਠੀਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੀ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੋਮੇਂ ਤੋਂ। 1956 ਦਾ 1

30 ਦ. ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ਤਾਬੇ, ਧਾਰਾ 30ੳ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਗੇ ਜੋ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਰਜ-ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਤੱਵ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ।

(2) ਧਾਰਾ 30ੳ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਧਾਰਾ 30ੳ ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮੁਆਇਦੇ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਦਲ-ਬਦਲ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ, ਉਹ ਨਿਗਮ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ, ਜੇ ਯੋਗ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਇਦਾ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਮੁਆਇਦੇ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਦਲ-ਬਦਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ (ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸ਼ਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ ਜੋ ਉਹ ਅਰੋਪਣੀਆਂ ਠੀਕ ਸਮਝੇ) ਕੱਢ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਆਇਦਾ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

30 ਸ. (1) ਤਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਜੰਟ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਖੁਸ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁਆਇਦੇ ਦੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਮੁਆਇਦੇ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨ ਹੋਣਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੋਈ ਗੱਲ, ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਧਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰਵੇਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕੋਈ ਧਨ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗੀ।

30 ਹ. (1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, – 1956 ਦੇ ਐਕਟ 1 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ।

(ੳ) ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ;

(ਅ) ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਪਰਵਾਨ ਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ;

(ੲ) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸਮਾਪਣ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਿਸੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸੰਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਪਵਾਦਾਂ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਦੇ ਤਾਬੇ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਨਮਿਤ ਉਲਿਖਤ ਕਰੇ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956, ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 ੳ ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। 1956 ਦਾ 1

1891 ਦੇ ਐਕਟ 18 ਦਾ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ।

31, ਬੈਂਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਐਕਟ, 1891 ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ, ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ।

32, (1) ਨਿਗਮ ਇੱਕ ਰਾਖਵਾਂ ਫ਼ੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਡੁੱਬੇ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਯਕੀਨੀ ਰਿਣਾਂ, ਧਨ-ਧਾਮਾਂ ਦੇ ਕਦਰ-ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬੈਂਕਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ, ਨਿਗਮ ਆਪਣੇ ਨਿਰੋਲ ਸਾਲਾਨਾ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕੇਗਾ :

ਪਰੰਤੂ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਰਾਖਵਾਂ ਫ਼ੰਡ, ਨਿਗਮ ਦੀ ਚੁਕਤੀ ਸ਼ੇਅਰ-ਪੂੰਜੀ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਜੋ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਰੰਟੀ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗਰੰਟੀ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਵਾਪਸ ਅਦਾ ਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹੋਣ, ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਦੀ ਦਰ, ਉਸ ਦਰ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਗਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਖਵਾਂ ਫ਼ੰਡ।

32 ੳ. (1) ਧਾਰਾ 4ੳ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤੁਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪੂਰੀ ਲੇਖਾ ਮੁੱਦਤ ਬਾਰੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਖਵੇਂ ਫ਼ੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(2) ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਵੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਤਦ ਤੱਕ ਉਕਤ ਫ਼ੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਫ਼ੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨ ਹੋ ਜਾਵੇ।

(3) ਕੇਵਲ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦਾ ਹੀ ਉਕਤ ਫ਼ੰਡ ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਰਾਖਵਾਂ ਫ਼ੰਡ।

32 ਅ. (1) ਨਿਗਮ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫ਼ੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਰਾਖਵਾਂ ਫ਼ੰਡ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਰਾਖਵੇਂ ਫ਼ੰਡ ਵਿੱਚ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ—

(ੳ) ਸਾਲਾਨਾ ਲਾਭ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਭਾਗ ਜੋ ਫ਼ੰਡ ਲਈ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਟਿਕਿਆ ਜਾਵੇ;

(ਅ) ਫ਼ੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੋਮੇ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਹਿਬਿਆਂ, ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ, ਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੁੰਨ-ਅਰਥ ਦਾਨਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਭ ਰਕਮਾਂ;

(ੲ) ਫ਼ੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂੰਜੀ ਵਜੋਂ ਲਾਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਲਾਭ;

(ਸ) ਵਿਆਜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰਵੇਂ ਫ਼ੰਡ ਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ।

(3) ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਰਾਖਵਾਂ ਫ਼ੰਡ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ-ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ :—

(ੳ) ਸੰਭਵਤਾ ਅਧਿਐਨਾਂ, ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਰਿਪੋਟਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋ-ਆਰਥਕ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਜੋ, ਨਿਗਮ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋਣ, ਦੇ ਖ਼ਰਚ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ;

(ਅ) ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ–

(i) ਖੋਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ;

(ii) ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਰਗ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ; ਅਤੇ

(iii) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਾਂ ਸਿਰਜਣ ਲਈ;

(ੲ) ਟੈਕਨੋਲੋਜਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਉਪਕ੍ਰਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਾਲੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ–

(i) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਗਮ ਦੀ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਨਾਰਮਲ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਉਪਦਾਨ ਦੁਆਰਾ;

(ii) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਦਯੋਗਕ ਤੌਰ ਤੇ ਘੱਟ ਵਿਕਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ;

(ਸ) ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਅਨੁਸੰਗਕ ਹੋਵੇ।

ਆਮ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ।

33. (1) ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਲੇਖੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਗਮ ਦਾ ਕੋਈ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ, ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਕ ਆਮ ਇਕੱਤਰਤਾ (ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਆਮ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਸੰਯੋਜਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।

(2) ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਸਾਲਾਨਾ ਲੇਖਿਆਂ, ਸਾਲ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਟ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸੰਤੁਲਨ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੇਖਿਆਂ ਤੇ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਟ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਆਡਿਟ।

34. (1) ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਆਡਿਟ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਆਡੀਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਯਥਾ-ਯੋਗ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੋ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਆਡੀਟਰ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਆਡੀਟਰ ਮੁਕੱਰਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਆਡੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨਿਯਤ ਕਰੇ।

1956 ਦਾ 1

(2) ਹਰਿਕ ਆਡੀਟਰ ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸੰਤੁਲਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਕਲ ਮੁਹਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਕਰਤੱਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ, ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੇਖਿਆਂ ਅਤੇ ਵਾਊਚਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਉਸ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰੇ; ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਭ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹਰਿਕ ਆਡੀਟਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਸਭ ਵਾਜਬ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਲੇਖੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲੇਖਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

(3) ਆਡੀਟਰ ਸਾਲਾਨਾ ਸੰਤੁਲਨ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੇਖਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਟ ਦੇਣਗੇ

ਅਤੇ ਹਰਿਕ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਂਟ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਿਆਨ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ-ਪੱਤਰ ਮੁਕੰਮਲ ਅਤੇ ਮੁਨਾਸਬ ਸੰਤੁਲਨ-ਪੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਦਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਦਰੁਸਤ ਝਾਤ ਪਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੈ ।

(4) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ, ਆਡੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਹ ਲੋੜਨ ਵਾਲੇ ਨਿਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕੇਗੀ, ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ, ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਖਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਂਟ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਆਡਿਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਜਾਂ ਇਹ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਆਡਿਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ ਇਹ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋੜਦਾ ਹੋਵੇ ।

(5) — — — —

(6) ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਲੇਖਿਆਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਰਿਪੋਂਟ ਦੇ ਤਲੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਖਰਚ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ।

(7) ਹਰਿਕ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਂਟ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਸਦਨਾਂ ਅੱਗੇ ਰਖਵਾਏਗੀ ।

ਸਥਾਨਕ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ।

34 ੳ. ਬੋਰਡ, ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੇ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ, ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਆਡੀਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਂਟ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਵਿਵਰਣੀਆਂ ।

35. (1) ਨਿਗਮ ਆਪਣੇ ਧਨਧਾਮ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹਰੇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਦਿਨ ਵਿਕਾਯੋਗ ਲਿਖਤਾਂ ਐਕਟ, 1881 ਅਧੀਨ ਆਮ ਅਵਕਾਸ਼ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਕਾਰਜ ਦਿਨ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋਣ, ਮੁਕੱਰਰ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਵਰਣ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਦਸ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤਰੀਕ ਨਾਲ ਵਿਵਰਣ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ । 1881 ਦਾ 26

(2) ਨਿਗਮ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ, ਹਰਿਕ ਸਾਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਲੋੜੇ, ਮੁਕੱਰਰ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਿਵਰਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਵਜੋਂ ਲਾਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਮੀਦਾਰੀ ਕਰਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵਿਖਾਇਆ ਹੋਵੇ ।

(3) ਨਿਗਮ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ, ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣ ਤੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਧਨ-ਧਾਮ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਹੋਣ, ਮੁਕੱਰਰ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਵਰਣ, ਉਸ ਸਾਲ ਲਈ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨ ਲੇਖੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਦੀ ਰਿਪੋਂਟ ਸਮੇਤ, ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਵਰਣ, ਲੇਖੇ ਅਤੇ ਰਿਪੋਂਟ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰਾਂ

36. (1) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ _ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ

ਦਾ ਅਰਜਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਜਤ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਚੁਕਤਾ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਅਰਜਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਹਰਿਕ ਸਾਲ ਲਈ ਚੁੱਕਤਾ ਮੁੱਲ ਦੇ, ਇਕ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਕੜਾ ਹੋ ਸਕੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਉਪਬੰਧਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਰਜਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਅਰਜਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉਹ ਸ਼ੇਅਰ ਉਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

(3) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਜੋ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਨਿਗਮ ਦਾ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਉਪਕ੍ਰਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸੰਪੱਤੀ, ਧਨ-ਧਾਮ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਅਧਿਕਾਰ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ), ਹਿੱਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਬਾਧਾਂ ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੁੰਤਕਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਉਪਕ੍ਰਮ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਬਣਾਏਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਨਿਗਮ, ਉਸ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਇਦੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਦਰਜ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖੇਗੀ।

(5) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਦਰਜ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣਗੇ।

ਨਿਗਮ ਦਾ ਸਮਾਪਣ।

37. ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਗਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਸਿਵਾਏ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ, ਸਮਾਪਣ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਨਿਸਤਾਰਾ।

38. (1) ਨਿਗਮ ਹਰਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਸਭ ਹਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝਕੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਕੋਤਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਤ ਹੋਏ ਹੋਣ, ਨਿਸਤਾਰਤ ਰੱਖੇਗੀ।

(2) ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ, ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਨ ਜਾਂ ਖ਼ਰਚ ਲਈ, ਜੋ ਨਿਗਮ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਅਰਜਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਲਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਸੀਕਿਊਰਿਟੀ ਦੇ ਮੁੱਲ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹੱਕ ਦੇ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਊਣ-ਤਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬਾਂਧ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਤਕਮੀਲ ਵਿੱਚ ਨੇਕਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਹੋਣ, ਜ਼ਿੰਮੇਂਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾਵਾਂ 25 ਅਤੇ ਉ30 ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਉ।

38ੳ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 25 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 30ੳ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਲਈ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਨੇਕਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਿਤਵਤ ਹੈ, ਕੋਈ ਦਾਵਾ, ਪ੍ਰਾਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗੋਪਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ।

39. (1) ਨਿਗਮ, ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਤੱਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰਵੇਂ ਲੜੀਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਸਿਵਾਏ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ, ਦਸਤੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਵਾਜੀ ਹੈ, ਨਿਗਮ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਮੁਨਾਸਬ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸੰਘਟਕਾਂ ਦੇ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਨਿਗਮ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਜਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ—

(ੳ) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ;

(ਅ) ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਗਠਤ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ, ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ (ਸਹਾਇਕ ਬੈਂਕ) ਐਕਟ, 1959 ਦੇ ਅਰਥ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਕ ਬੈਂਕ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ (ਉਪਕ੍ਰਮਾਂ ਦਾ ਅਰਜਨ ਅਤੇ ਇੰਤਕਾਲ) ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਬੈਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ (ਉਪਕਮਾਂ ਦਾ ਅਰਜਨ ਅਤੇ ਇੰਤਕਾਲ) ਐਕਟ, 1980 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਗਠਤ ਕਿਸੇ ਤਤਸਥਾਨੀ ਨਵੇਂ ਬੈਂਕ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਤੋਂ; 1955 ਦਾ 23 1959 ਦਾ 38 1970 ਦਾ 5 1980 ਦਾ 40

ਅਜਿਹੀ ਉਧਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਕਾਰਆਮਦ ਸਮਝੇ, ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ .—ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਪਦ "ਉਧਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ" ਦਾ, ਇਸ ਰੂਪ-ਭੇਦ ਦੇ ਤਾਬੇ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰੀਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਬੈਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਬੈਂਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1934 ਦੀ ਧਾਰਾ 45ੳ ਦੇ ਖੰਡ (ੲ) ਵਿੱਚ ਹੈ। 1934 ਦਾ 2 1934 ਦਾ 2

(3) ਨਿਗਮ ਦਾ ਹਰਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹਰਿਕ ਮੈਂਬਰ, ਉਸ ਦਾ ਹਰਿਕ ਆਡੀਟਰ, ਸਥਾਨਕ ਆਡੀਟਰ, ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗੋਪਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਸੁਪਰ-ਟੈਕਸ ਸੰਬੰਧੀ ਉਪਬੰਧ।

40. ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ, ਐਕਟ 1922 ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ, ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਮ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਸੁਪਰ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ : 1922 ਦਾ 11

ਪਰੰਤੂ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਰੰਟੀ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗਰੰਟੀ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਿਗਮ ਦੀ ਆਮਦਨ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਜਾਂ ਬਾਂਡਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਉਧਾਰ ਲਈ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਤੇ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਵਿਚੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵਿਆਜ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਖ਼ਰਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ :

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਹੋਰ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਸੀਕਿਉਰਿਟਿਆਂ ਤੇ ਵਿਆਜ" ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਰਥ ਅੰਦਰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਰਨਾ।

40ੳ. ਬੋਰਡ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਰਨਾ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ, ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਦੇ ਤਾਬੇ, ਜੋ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਕਠਨਾਈਆਂ ਦਾ ਦੂਰ ਕਰਨਾ

40ਅ. (1) ਜੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਠਨਾਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਕਠਨਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਅਤੀਤਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੋ ਧਾਰਾ 4ੳ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਨ ਹੋਵੇ।

ਅਪਰਾਧ।

41. (1) ਜੋ ਕੋਈ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਲਦਾਈ-ਪੱਤਰ, ਮਾਲਗੁਦਾਮ ਰਸੀਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਤਾਤਪਰਜਿਤ ਹੈ, ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਕੋਈ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ, ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਹ ਕੈਦ ਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਉਧ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ, ਜੋ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਜੋ ਕਈ, ਨਿਗਮ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਨਿਗਮ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਜਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇਗਾ, ਉਹ ਕੈਦ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਉਧ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨਾਲ, ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਮਾਇਤ-ਅਧਿਕਾਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਮਿਤ ਅਖਤਿਆਰਤ ਹੈ ਦਸਖ਼ਤ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ।

ਐਕਟ ਦਾ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ।

41ੳ. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਤਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣਗੇ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਉਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ, ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਤਤਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਣਗੇ, ਨ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਅਲਪਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

42. (1) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤੀ ਹੋਵੇ, ਉਥੇ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਗੇ।

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰਿਕ ਨਿਯਮ, ਉਸ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ, ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਅੱਗੇ, ਜਦ ਉਹ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੁੱਦਤ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਕ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਇਜਲਾਸ ਜਾਂ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰਤ ਮਗਰੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਜਲਾਸ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਦਨ ਉਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੂਪਭੇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮ ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ-ਭੇਦ ਕੀਤੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਐਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਰੂਪਭੇਦ ਜਾਂ ਬਾਤਲਕਰਣ ਦਾ ਉਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ-ਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

ਬੋਰਡ ਦੀ ਵਿਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

43. (1) ਬੋਰਡ, ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ

ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨ ਹੋਣ।

(2) ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਨਿਯਮ ਹੇਠ-ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਣਗੇ–

(ੳ) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਣ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਜਾਂ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ਅ) ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ;

(ੲ) ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ, ਨਿਗਮ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮੁੰਤਕਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ, ਅਤੇ ਆਮ ਕਰਕੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਭ ਵਿਸ਼ੇ;

(ਸ) ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਸੰਯੋਜਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ;

(ਹ) ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਸੰਯੋਜਤ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਫ਼ੀਸਾਂ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਦਾ ਸੰਚਾਲਣ;

(ਹਹ) ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਜਕਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਰਨਾ;

(ਕ) ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਬਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫ਼ਕ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨਿਬੰਧਨ;

(ਖ) ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਨਿਗਮ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਰੋਪ ਸਕੇਗਾ;

(ਗ) ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ ਨਿਗਮ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਖੰਡ (iii) ਦੇ ਪਰੰਤੁਕ ਅਧੀਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਸਕੇਗਾ;

(ਘ) ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਬੇ ਨਿਗਮ ਬਦੇਸ਼ੀ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ ਲੈ ਸਕੇਗਾ;

(ਙ) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਵਰਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਰਣਾਂ ਦੇ ਫ਼ਾਰਮ;

(ਚ) ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਆਚਰਣ, ਤਨਖਾਹਾਂ, ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ;

(ਚਚ) ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤ ਫ਼ੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ;

(ਛ) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ, ਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧਾ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ;

(ਜ) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ, ਨਿਗਮ ਨਾਲ ਕਰਾਰ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਭਾਲਣਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30 ੲ ਅਧੀਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ;

(ਝ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਫੀਸਾਂ

ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਦਾ ਸੰਚਾਲਣ;

(ਝਝ) ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਡੀਟਰ ਦੀ ਚੋਣ;

(ਞ) ਆਮ ਕਰਕੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਜ-ਕੁਸ਼ਲ ਸੰਚਾਲਣ ।

(3) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰਿਕ ਵਿਨਿਯਮ, ਉਸਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਅੱਗੇ, ਜਦ ਉਹ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੁੱਦਤ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਇਜਲਾਸ ਜਾਂ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰਤ ਮਗਰੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਜਲਾਸ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਉਸ ਵਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੂਪਭੇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਨਿਯਮ ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪਭੇਦ ਕੀਤੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਐਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਰੂਪਭੇਦ ਜਾਂ ਬਾਤਲਕਰਣ ਦਾ ਉਸ ਵਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਤੇ ਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ।

ਅਨੁਸੂਚੀ

ਵੇਖੋ ਧਾਰਾ 39 (3)

ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗੋਪਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਮੈਂ ————————————————, ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਕ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅਫ਼ਸਰ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਆਡੀਟਰ (ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ) ਵਜੋਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਲੋੜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਮਰਾਤਬੇ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ, ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੇਸ਼ਠ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਤਕਮੀਲ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਾਂਗਾ ।

ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨ ਹੋਵੇ, ਸੰਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨ ਸੰਸੂਚਿਤ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨ ਉਸਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਦਸਖ਼ਤ————————

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਤਰੀਕ——————